SAMANDAĞ KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

2025 Yılı Faaliyet Raporu

1 Ocak 2025 ile 31 Aralık 2025

Samandağ Kadın Yaşam Merkezi

Cumhuriyet Mahallesi, Cengiz Topel Caddesi, 4334 Sokak No: 31/1
Samandağ-Hatay

Rapor Hakkında

Bu rapor, Samandağ Kadın Dayanışma Derneğinin 1 Ocak 2025 ile 31 Aralık 2025 tarihleri arasında yürüttüğü hak temelli çalışmaları bir arada sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Rapor; Samandağ Kadın Yaşam Merkezinde sunulan düzenli hizmetleri, saha çalışmalarını, eğitimleri, danışmanlık ve yönlendirme süreçlerini, engellilik ve bakım emeği alanındaki faaliyetleri, afet riskinin azaltılmasına yönelik mahalle çalışmalarını, iş birliklerini ve kurumsal gelişim adımlarını kapsamaktadır.

Faaliyet ve katılım bilgileri, yıl boyunca tutulan uzman kayıtları, izleme verileri ve proje teknik raporları esas alınarak derlenmiştir. Toplam katılım sayıları tekil yararlanıcı sayısını göstermemektedir; aynı kişinin farklı tarihlerde veya farklı hizmetlerden yararlanması birden fazla katılım olarak kayda geçmiş olabilir. Farklı çalışma başlıklarındaki sayılar bu nedenle birbirine eklenerek tekil kişi sayısı olarak değerlendirilmemelidir.

İçindekiler

1. Dernek ve Kadın Yaşam Merkezi
2. 2025 Yılı Yerel Koşulları
3. Çalışma Yaklaşımımız
4. Kadınlar ve Çocuklarla Yürütülen Çalışmalar
5. Engelli Bireyler ve Bakım Verenlerle Yürütülen Çalışmalar
6. Afet Riskinin Azaltılması İle İlgili Koruyucu Önleyici ve Mahalle Çalışmaları
7. Haklara Erişim ve Hukuki Destek
8. Sosyal ve Kültürel Katılım
9. İş Birlikleri ve Savunuculuk
10. Kurumsal Kapasite ve Ekip Çalışması
11. Erişim ve Temel Sonuçlar
12. Geri Bildirimler Sınırlılıklar ve Gelecek Dönem
13. Ortak Kullanım Alanları ve Gündelik Yaşamı Destekleyen Hizmetler
14. Sonuç

- Ek 2025 Yılı Seçilmiş Faaliyet Takvimi

Özet

2025 yılı, 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından Samandağ'da toparlanma sürecinin devam ettiği; barınma, altyapı, ekonomik güçlükler, kamu hizmetlerine erişim ve psikososyal destek ihtiyacının gündelik yaşamı belirlemeyi sürdürdüğü bir yıl olmuştur. Bu koşullar kadınlar, çocuklar, engelli bireyler, bakım verenler, yaşlılar, göçmenler ve mülteciler açısından daha ağır sonuçlar yaratmıştır.

Samandağ Kadın Dayanışma Derneği, 2025 yılı boyunca ofisi ve ana faaliyet alanı olan Samandağ Kadın Yaşam Merkezi üzerinden çalışmalarını kesintisiz sürdürmüştür. Merkez; kadınların güvenle başvurabildiği, çocuklarıyla birlikte katılabildiği, uzman desteğine ulaşabildiği, kamu kurumlarına yönlendirildiği ve sosyal bağlar kurabildiği bir alan olarak hizmet vermiştir. Çalışmalar psikososyal destek, sosyal hizmet, çocuk gelişimi, engellilik, haklara erişim, eğitim, afet hazırlığı ve toplumsal katılım başlıklarında birlikte yürütülmüştür.

Yıl içinde merkez hizmetlerinde toplam 5.548 katılım kaydedilmiş; psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet alanında 1.000'in üzerinde yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Psikososyal grup çalışmaları, atölyeler ve tematik eğitimlerde 1.695; çocuklara yönelik gelişim destekleyici faaliyetlerde yaklaşık 1.950 katılım sağlanmıştır. Engelli bireyler ve bakım verenlerden oluşan 48 kişilik çekirdek grupla düzenli çalışmalar yürütülmüş, bu çalışmaların aileler ve yakın çevre üzerinden yaklaşık 350 kişiye ulaştığı değerlendirilmiştir. Sağlık, hukuk, sosyal yardım, eğitim ve yerel yönetim hizmetlerine erişim için 196 vakanın yönlendirme ve takip süreci yürütülmüştür.

Halk Eğitim Merkezi iş birliğiyle yürütülen okuma yazma kurslarından 71 kadın mezun olmuş, 30 kadın ortaokul eğitimine devam etme hakkı kazanmıştır. Afet riskinin azaltılması çalışmaları kapsamında Samandağ'daki 42 muhtarla iletişim kurulmuş, 27 muhtarla derinlemesine görüşme yapılmış ve başlangıçta hedeflenen 5 mahallenin üzerinde, 7 muhtarlık sürece dahil edilmiştir. 2025 yılı içinde mahalle gönüllülerine yönelik 21 eğitim oturumunda 340 katılım, 6 mahalle tanıtım buluşmasında 56 katılım kaydedilmiştir. Yıl sonunda düzenlenen kamu ve sivil toplum deneyim paylaşımı toplantısı 63 kişiyi bir araya getirmiştir.

Derneğin 2025 yılı çalışmaları, doğrudan güçlenmeye destek ile haklara erişimi aynı süreç içinde ele alan bir yapıya kavuşmuştur. Düzenli başvurular ve tekrar eden katılımlar Merkezin Samandağ'da güvenilen bir danışma, yönlendirme ve güçlenme alanı olduğunu göstermiştir.

2025 Yılı Temel Göstergeleri

Çalışma alanı	2025 sonucu
Merkez hizmetleri	5.548 toplam katılım
Psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet	1.000'in üzerinde yüz yüze görüşme
Grup çalışmaları atölyeler ve eğitimler	1.695 toplam katılım
Çocuk faaliyetleri	Yaklaşık 1.950 katılım
Engellilik çalışmaları	48 düzenli katılımcı ve yaklaşık 350 kişilik dolaylı erişim
Yönlendirme ve vaka takibi	196 vaka
Okuma yazma kursları	71 mezun ve ortaokula devam hakkı kazanan 30 kadın
Kurum ve kuruluşlarla ilişki	Merkezin açılışından Aralık 2025'e kadar 128 kurum ve kuruluşla aktif temas
Afet hazırlığı eğitimleri	2025 içinde 21 oturum ve 340 katılım
Mahalle buluşmaları	6 buluşma ve 56 katılım
Yayınlar	40 kılavuz ve toplam 2.000 aile ve mahalle afet planı broşürü
Dijital görünürlük	Son 6 ayda 150.000'in üzerinde görüntüleme

1. Dernek ve Kadın Yaşam Merkezi

Samandağ Kadın Dayanışma Derneği, 2015 yılında 11 kadın tarafından kurulmuştur. Dernek; kadınların güçlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddetin önlenmesi, haklara ve hizmetlere erişim, psikososyal destek, engellilik ve bakım emeği, çocuk hakları, göçmen ve mülteci kadınların desteklenmesi ile yerel dayanışmanın güçlendirilmesi alanlarında çalışmaktadır.

6 Şubat 2023 depremlerinde dernek ofisinin yıkılmasının ardından, acil ihtiyaçlara yanıt verebilmek ve çalışmaların sürekliliğini sağlamak amacıyla Aralık 2023'te Samandağ Kadın Yaşam Merkezi kurulmuştur. Merkez, SKDD'nin ofisi ve faaliyet alanı olarak Cumhuriyet Mahallesi'nde hizmet vermektedir. Uzman görüşme odaları, kurs ve toplantı alanları, çocuk alanı, mutfak, duşlar, çamaşırhane, erişilebilir tuvalet ve geniş bahçesiyle farklı ihtiyaçların aynı yerde karşılanmasına imkan sunmaktadır.

Merkezde psikolog, sosyal hizmet uzmanı, çocuk gelişimi uzmanı, engellilik alanında çalışan uzman, koordinasyon, finans ve destek personeli birlikte çalışmaktadır. Yerel uzmanlar ve gönüllüler de ihtiyaç duyulan dönemlerde faaliyetlere katkı sunmaktadır. Ekibin Samandağ'ın dilini, kültürünü ve toplumsal yapısını bilmesi, farklı gruplarla güven ilişkisinin kurulmasını kolaylaştırmıştır.

Merkezin 2025 yılı düzenli hizmetleri Fondation de France desteğiyle sürdürülmüş; afet riskinin azaltılması ve mahalle çalışmaları Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve STGM tarafından yürütülen Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi kapsamındaki alt hibe desteğiyle uygulanmıştır. Samandağ Belediyesi, kamu kurumları, meslek örgütleri, kadın örgütleri, gönüllü uzmanlar ve yerel dayanışma ağları da faaliyetlere ayni, teknik ve gönüllü katkılar sunmuştur.

2. 2025 Yılı Yerel Koşulları

Depremlerin üzerinden 2 yılı aşkın süre geçmiş olmasına rağmen 2025 yılında Samandağ'da altyapı sorunları, geçici barınma koşulları, kurumların sık yer değiştirmesi, ekonomik güçlükler ve hizmetlere erişimdeki kopukluklar devam etmiştir. Kadınların bakım sorumlulukları, ulaşım maliyetleri, çocuklarını bırakabilecekleri güvenli alanların sınırlılığı ve dijital okuryazarlık eksikliği kamu hizmetlerine erişimi zorlaştırmıştır.

Afet deneyiminin etkileri psikososyal alanda da sürmüştür. Yas, kaygı, travma sonrası stres belirtileri, aile içi ilişkilerde yaşanan güçlükler ve gelecek belirsizliği hem bireysel görüşmelerde hem grup çalışmalarında öne çıkan konular arasında yer almıştır. Çocuklar ve gençler açısından güvenli sosyal alanların azalması, akran ilişkilerindeki sorunlar ve geleceğe ilişkin umutsuzluk belirginleşmiştir.

2024 yılının sonu ve 2025 yılı boyunca Suriye tarafında yaşanan şiddet ve yerinden edilme, akrabalık ve coğrafi bağlar nedeniyle Samandağ'a yönelen bazı kadın ve çocukların kayıt, barınma, sağlık, dil ve sosyal uyum alanlarında desteğe ihtiyaç duymasına yol açmıştır. Merkez mevcut kapasitesi içinde psikososyal destek, temel bilgilendirme ve yönlendirme sunmuş; bu alanda daha uzun süreli ve özel olarak yapılandırılmış çalışmalara ihtiyaç olduğunu tespit etmiştir.

3. Çalışma Yaklaşımımız

2025 yılında yürütülen çalışmalar, tek seferlik etkinlikler yerine başvuru, değerlendirme, yönlendirme ve takip aşamalarını içeren bir hizmet modeli içinde planlanmıştır. Kadınların ve ailelerin ihtiyaçları

bireysel ve çevresel koşullarla birlikte değerlendirilmiş; gerektiğinde psikolog, sosyal hizmet uzmanı, çocuk gelişimi uzmanı ve engellilik alanındaki uzman aynı sürece katkı sunmuştur.

Merkeze yapılan bir başvurunun ardından kişinin ihtiyaç duyduğu sağlık, eğitim, sosyal yardım, hukuki destek veya yerel yönetim hizmetine yönlendirilmesiyle yetinilmemiş; randevu, ulaşım, başvuru sonucu ve ihtiyaç halinde yeniden değerlendirme aşamaları takip edilmiştir. Türk Tabipleri Birliği ile yürütülen kadın sağlığı çalışmaları ve KETEM taramalarına yönlendirmeler, bilginin somut hizmet erişimiyle birleştirildiği uygulamalar arasında yer almıştır.

Merkezin çocuk alanı, çamaşırhane, duş, mutfak, bahçe, kütüphane ve ücretsiz internet gibi ortak alanları diğer hizmetlerle birlikte kullanılmıştır. Bu hizmetler, özellikle çocuklarıyla yaşayan ve geçici barınma alanlarında bulunan kadınların kurslara, görüşmelere ve grup çalışmalarına daha düzenli katılmasına katkı sunmuştur.

4. Kadınlar ve Çocuklarla Yürütülen Çalışmalar

4.1 Psikososyal Destek ve Sosyal Hizmet

Kadınlara yönelik bireysel psikolojik danışmanlık, sosyal hizmet görüşmeleri ve psikososyal grup çalışmaları yıl boyunca sürdürülmüştür. Görüşmelerde depresyon ve kaygı belirtileri, travma sonrası stres, yas, aile içi ilişkiler, ebeveynlik, şiddet, engellilik ve bakım yükü gibi konular ele alınmıştır. 2025 yılında psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet alanında 1.000'in üzerinde yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir.

Afet sonrası stresle baş etme, problem çözme, duygu farkındalığı, mahremiyet ve sınır belirleme, şiddet ve ayrımcılığı fark etme, destek mekanizmalarına başvurma ve toplumsal cinsiyet eşitliği başlıklarında grup çalışmaları yürütülmüştür. Psikososyal grup çalışmaları, atölyeler ve tematik eğitimlerde toplam 1.695 katılım kaydedilmiştir.

4.2 Hak Bilgilendirmeleri ve Kadın Sağlığı

Kadın hakları, kadına yönelik şiddet, KADES, ŞÖNİM, ALO 183, sosyal hizmet merkezleri, barolar ve belediyeler aracılığıyla ulaşılabilecek destekler hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı çalışmalarında adet sağlığı, doğurganlık, doğum kontrol yöntemleri, menopoz, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, cinsel şiddetten korunma ve destek mekanizmaları ele alınmıştır.

Kadın sağlığı eğitimleri KETEM taramalarına yönlendirme ve eşlik çalışmalarıyla tamamlanmıştır. Randevu alma ve ulaşım planlaması sosyal hizmet uzmanının desteğiyle yürütülmüş, sonuçlara göre bireysel görüşme veya ek yönlendirme yapılmıştır.

4.3 Eğitim ve Okuryazarlık

Halk Eğitim Merkezi iş birliğiyle okuma yazma bilmeyen veya eğitim süreci yarım kalmış kadınlara yönelik kurslar yürütülmüştür. Kurslara katılan kadınların devamlılığı, mezuniyeti ve bir üst eğitim kademesine geçişi takip edilmiştir. 71 kadın mezun olmuş, 30 kadın ortaokul eğitimine devam etme hakkı kazanmıştır. Mezun kadınlar sürücü kurslarına yönlendirilmiş; merkezde düzenli okuma ve konuşma kulübü çalışmaları yapılmıştır.

El sanatları, nakış, iğne oyası, halk oyunları ve kuaförlük gibi faaliyetler kadınların düzenli katılımını, üretim süreçlerine dahil olmasını ve sosyal yaşamda daha görünür hale gelmesini desteklemiştir.

Farklı ülkelerden gelerek Samandağ'da yaşayan kadınların kurslara ve kültürel faaliyetlere katılımı, aidiyet ve toplumsal ilişki kurma süreçlerine katkı sunmuştur.

4.4 Çocuklara Yönelik Güvenli ve Gelişim Destekleyici Alan

Okul öncesi ve okul çağındaki çocuklara yönelik çalışmalar bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimi destekleyecek biçimde planlanmıştır. Oyun, sanat, grup çalışmaları, film gösterimi sonrası değerlendirmeler, ritim ve dans atölyeleri, mahremiyet, bedenini tanıma ve hayır deme becerileri üzerine etkinlikler düzenlenmiştir. 18 yaş altı çocuklara yönelik faaliyetlerde yaklaşık 1.950 katılım kaydedilmiştir.

Çocuk gelişimi uzmanının merkezde düzenli bulunması, kadınların çocuklarıyla birlikte merkeze gelebilmesine ve kendi destek süreçlerine devam edebilmesine imkan sağlamıştır. Uzman gözlemleri, merkeze düzenli devam eden çocuklarda duygu düzenleme, yönerge takip etme ve akran ilişkilerinde olumlu değişimler olduğunu göstermiştir. Anneler de çocukların evde daha sakin ve iletişime açık davrandığı yönünde geri bildirimler vermiştir.

5. Engelli Bireyler ve Bakım Verenlerle Yürütülen Çalışmalar

Merkez 2025 yılı başında rampa, tutunma barları, erişilebilir tuvalet ve yıkama alanları ile görme engelliler için yönlendirme yolları oluşturularak fiziksel olarak daha erişilebilir hale getirilmiştir. Bu düzenlemeler engelli bireylerin merkeze güvenli ve düzenli katılımını artırmıştır.

2024 yılında kaydı bulunan ve hanesinde engelli birey yaşayan 128 kişiyle yeniden iletişim kurulmuş; başlangıçta 39, yıl içindeki yeni başvurularla birlikte 48 haneye yüz yüze ziyaret gerçekleştirilmiştir. Hane ziyaretleri ve değerlendirmeler sonucunda 30 engelli birey ve bakım vereni düzenli çalışmalara gönüllü olarak katılmış, yıl içinde yeni katılımlarla çekirdek grup 48 kişiye ulaşmıştır.

Katılımcılar yaş, engel türü, gelişim düzeyi, ilgi alanları ve zaman uygunlukları dikkate alınarak gruplara ayrılmış; haftanın 3 günü düzenli çalışmalar yürütülmüştür. Kiraz ve Defne Çiçekleri gruplarıyla el ve yüz yıkama, diş fırçalama, ayakkabı bağlama, tuvalet sonrası temizlik, su doldurma, para tanıma ve kullanma, trafik ışıkları ve yaya geçitleri gibi günlük yaşam becerileri üzerine çalışılmıştır. Okuma ve yazma çalışmaları da düzenli programın parçası olmuştur.

Bakım verenlerle engelli hakları, engellilik raporu, kamu destekleri ve başvuru süreçleri üzerine bilgilendirme, deneyim paylaşımı ve destek grupları yürütülmüştür. Ayda 2 kez düzenlenen Mola Günü, bakım verenlerin dinlenmesine ve sosyal hayata katılmasına alan açmıştır. Bakım verenlerden alınan geri bildirimler, düzenli programın yalnızlık ve yük duygusunu azalttığını; engelli bireylerin öz bakım, yönerge takip etme ve sosyal uyum becerilerinde ilerleme görüldüğünü göstermiştir.

Nar Taneleri Korosu, farklı engel gruplarından kadınların aylar boyunca düzenli prova yaptığı bir sosyal ve kültürel katılım çalışması olarak sürdürülmüştür. Samandağ Belediyesi çok amaçlı salonunda düzenlenen konser 200'ün üzerinde izleyiciye ulaşmış ve farklı ilçelerden yeni etkinlik talepleri alınmıştır. Engellilik çalışmalarının aileler ve yakın çevre dahil yaklaşık 350 kişiye ulaştığı değerlendirilmiştir.

6. Afet Riskinin Azaltılması İle İlgili Koruyucu Önleyici ve Mahalle Çalışmaları

SKDD, 2025 yılında Acil ve Afet Durumunda Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Mahalle Meclisleri Afeti Unutmamak Hazırlık İçin Bir Model Önerisi çalışmasını başlatmıştır. Çalışma, afet hazırlığının

kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelli bireyler, LGBTİ+ kişiler ve farklı ihtiyaç gruplarının koşulları dikkate alınarak mahalle düzeyinde ele alınmasını hedeflemiştir.

6.1 Muhtarlarla Görüşmeler ve Gönüllü Ekipler

Samandağ Belediyesiyle yapılan başlangıç toplantısının ardından ilçedeki 42 muhtarla iletişime geçilmiş, 27 muhtarla yarı yapılandırılmış form kullanılarak görüşme yapılmıştır. Görüşmelerde mahallelerin nüfus yapısı, afet deneyimi, özel ihtiyaç grupları, riskler, toplanma alanları ve gönüllü katılım imkanları değerlendirilmiştir. Başlangıçta 5 mahalle hedeflenmişken, 7 muhtarlığın sürece katılım göstermesiyle çalışma alanı genişlemiştir.

Muhtarlar ve mahalle gönüllüleriyle proje tanıtım toplantıları yapılmış, gönüllü ekiplerin oluşumu desteklenmiştir. Mahallemizi Tanıyalım çalışmasıyla yaşlı, engelli, kronik hastalığı olan kişiler, çocuklar ve bebekler gibi afetlerde ek desteğe ihtiyaç duyabilecek grupların belirlenmesi; risk alanları ile güvenli toplanma alanlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

6.2 Eğitim Programı

Mahalle gönüllülerine yönelik eğitimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyete duyarlı afet risk yönetimi, etkili iletişim, mahallede yaşayanların ve özel ihtiyaç gruplarının tespiti, psikolojik ilk yardım, afetlerde haklar, kamu ve sivil toplum yönlendirme mekanizmaları, kadın sağlığı, çocuk ihmali ve istismarı, çocuk yaşta evlilikler, ilk yardım, muhtarlıkların ve yerel yönetimlerin rolleri ele alınmıştır.

2025 yılı içinde düzenlenen 21 eğitim oturumunda toplam 340 katılım kaydedilmiştir. Çalışmalar sunum, soru cevap, grup tartışması, deneyim paylaşımı ve uygulama örnekleriyle yürütülmüştür. Katılımcılar afet öncesi hazırlık, aile afet planı, mahalle içi iletişim zinciri ve destek mekanizmalarına başvuru konusunda bilgi kazandıklarını; kadınların ve farklı grupların mahalle kararlarına katılımının önemini daha açık gördüklerini belirtmiştir.

6.3 Mahalle Tanıtım Buluşmaları

Eğitimlere düzenli katılan gönüllüler için eğitici eğitimi notları hazırlanmış ve 23 Eylül 2025'te 2 grup halinde eğitici eğitimi düzenlenmiştir. Ardından Cumhuriyet, Koyunoğlu, Atatürk, Yeni Mahalle, Sutaşı ve Kuşalanı'nda 6 mahalle tanıtım buluşması gerçekleştirilmiş ve 56 kişiye ulaşılmıştır. Buluşmalar evlerde, bahçelerde ve konteyner önlerinde yapılmış; mahalle gönüllüleri öğrendikleri bilgileri kendi çevrelerine aktarmıştır.

Mahalle buluşmaları sırasında afet hazırlığının yanı sıra kadın sağlığı, engelli bireylerin depremde yaşadığı güçlükler, psikososyal etkiler ve yerel dayanışma konuşulmuştur. Sutaşı buluşmasında kadınların sağlık kontrollerine erişimiyle ilgili ihtiyaç görülmesi üzerine KETEM yönlendirmesi planlanmıştır.

6.4 Yayınlar ve Deneyim Paylaşımı

Saha deneyimi ve ekip katkısıyla Afet ve Acil Durumlarda Hizmet Sunacaklar İçin Kılavuz hazırlanmıştır. Mahalle gönüllülerinin kullanabilmesi için görsel ağırlıklı Aile Afet Planı ve Mahalle Afet Planı broşürleri geliştirilmiştir. 40 kılavuz, 1.000 Aile Afet Planı ve 1.000 Mahalle Afet Planı broşürü basılarak mahallelerde, belediye ve sivil toplum toplantılarında dağıtılmıştır.

17 Aralık 2025'te Samandağ Belediyesi Nikah Salonu'nda düzenlenen kamu ve sivil toplum deneyim paylaşımı toplantısına belediye başkanı ve çalışanları, 14 sivil toplum kuruluşunun temsilcileri, muhtarlar, mahalle gönüllüleri ve diğer katılımcılar olmak üzere 63 kişi katılmıştır. Toplantıda afetlerde kadın hakları, mahalle çalışmalarının deneyimi, yaşanan güçlükler ve modelin farklı yerlerde uygulanma imkanları değerlendirilmiştir.

7. Haklara Erişim ve Hukuki Destek

Merkezde haklara erişim çalışmaları bilgilendirme, bireysel danışmanlık, yönlendirme ve takip yoluyla yürütülmüştür. 2025 yılında sağlık, hukuk, sosyal yardımlar, yerel yönetimler ve eğitim kurumları dahil olmak üzere 196 vakanın yönlendirme ve takip süreci kayıt altına alınmıştır.

Afet ve Acil Durumlarda Haklarımız başlıklı eğitimlerde yaşam hakkı, barınma hakkı, sağlık hizmetlerine erişim, aile birliğinin korunması, afet sonrası maddi destek, geçici barınma ve hukuki yardım yolları ele alınmıştır. 15 Ağustos ve 16 Ekim 2025'te yapılan 2 oturumda toplam 24 katılım sağlanmıştır.

Bireysel hukuki danışmanlıklar miras hukuku, aile hukuku, boşanma, rezerv alan uygulamaları, TOKİ hak sahipliği, trafik kazaları ve diğer özel hukuki sorunları kapsamıştır. Eylül, Ekim ve Aralık 2025'te gerçekleştirilen görüşmelerden 28 kişi yararlanmıştır. Görüşmelerde gizlilik korunmuş, fotoğraf veya kişisel vaka bilgisi paylaşılmamıştır.

8. Sosyal ve Kültürel Katılım

Kadınların, çocukların ve engelli bireylerin günlük yaşamın içinde bir araya gelebileceği etkinlikler 2025 programının önemli bir parçası olmuştur. Koro, halk oyunları, el sanatları, kuaförlük, okuma ve konuşma kulübü, bayramlar ve anmalar yoluyla katılımcıların sosyal bağ kurması ve kamusal alanda görünür olması desteklenmiştir.

Samandağ'ın Arap Alevi, Ermeni, Ortodoks Hristiyan ve farklı topluluklardan oluşan çok kültürlü yapısı dikkate alınmış; farklı inanç ve kültürlerden kadınların bir araya geldiği dayanışma günleri düzenlenmiştir. Bu buluşmalar, afet sonrası zayıflayan sosyal ilişkilerin yeniden kurulmasına ve birlikte yaşam pratiklerinin güçlenmesine katkı sunmuştur.

15 Şubat 2025'te İŞKAD'ın VEFA Turizmi çalışması kapsamında merkez ziyaret edilmiş; kadın üreticilerin stantları gezilmiş ve el emeği ürünler satın alınmıştır. ESYAD ile boccia ve masa tenisi etkinliği, İhtiyaç Haritası ile mum atölyesi düzenlenmiştir. Diş Tabipleri Odası'na bağlı diş hekimleri çocuklara ağız ve diş sağlığı eğitimi ile tarama hizmeti sunmuş, diş bakım malzemeleri dağıtmıştır.

9. İş Birlikleri ve Savunuculuk

Merkezin açılışından Aralık 2025'e kadar kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri dahil 128 kurum ve kuruluşla aktif temas kurulmuştur. Sahada hizmet veren, hizmeti sona eren veya yer değiştiren kurumlara ilişkin bilgiler güncellenerek yönlendirmelerde kullanılan dinamik bir hizmet haritalaması oluşturulmuştur.

Samandağ Belediyesiyle imzalanan iş birliği protokolü düzenli iletişimi güçlendirmiştir. Belediye merkezin çevre düzeni ve temizliği, ulaşım, yer tahsisi, ses ve ışık sistemi ile bazı ayni ihtiyaçlarına destek sunmuştur. Panel, konferans ve Nar Taneleri Korosu konseri gibi geniş katılımlı etkinliklerin düzenlenmesine katkı sağlamıştır.

Hatay Barosu Kadın Hakları Komisyonu ile hukuki bilgilendirme ve danışmanlık çalışmaları yürütülmüş; SKDD yönetiminde yer alan ve Kadın Hakları ile Çocuk Hakları komisyonlarında görev yapan 3 kadın avukat gönüllü destek vermiştir. Samandağ Sosyal Hizmet Merkezi, İlçe Sağlık Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezi, Türk Tabipleri Birliği, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, psikolog ve meslek örgütleriyle yönlendirme ve uzman desteği ilişkileri geliştirilmiştir.

Kadın Koalisyonu, Kadınlara Eşitlik ve Özgürlük Derneği (KÖVED), yerel kadın örgütleri ve dayanışma ağlarıyla deneyim paylaşımı ve ortak savunuculuk ilişkileri sürdürülmüştür. Muhtarlar merkezin çalışmalarının mahallelerde duyurulmasına ve ihtiyaç sahibi kişilerin yönlendirilmesine katkı sunmuştur.

İrlanda Büyükelçisi, Almanya Büyükelçisi, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, UN Women, UNDP, Fondation de France, STGM, Sivil Toplum için Destek Vakfı, Türkiye Mozaik Foundation ve farklı ulusal ve uluslararası kurumların temsilcileri merkezi ziyaret etmiş, çalışmalar yerinde paylaşılmıştır. Bu ziyaretler merkezin engellilik, kadınların eğitime erişimi, afet hazırlığı ve sosyal destek alanlarındaki uygulamalarının görünürlüğünü artırmıştır.

10. Kurumsal Kapasite ve Ekip Çalışması

2025 yılında ekip içi koordinasyon haftalık toplantılarla sürdürülmüş; faaliyet planları, vakalar, yönlendirmeler, saha gözlemleri ve hizmetlerde yapılması gereken uyarlamalar birlikte değerlendirilmiştir. Düzenli veri toplama ve aylık uzman raporları, merkezin ihtiyaçları ve katılım eğilimleri hakkında daha güvenilir bilgi üretilmesini sağlamıştır.

Hizmet sunuculara 14 ile 16 Ocak, 11 ile 14 Mart, 14 ile 18 Nisan, 26 ile 29 Mayıs, 25 ile 29 Ağustos, 18 ile 27 Kasım ve 15 ile 19 Aralık 2025 tarihlerinde oryantasyon, hizmet içi eğitim ve süpervizyon desteği verilmiştir. Çalışmalarda toplumsal cinsiyet eşitliği, hak temelli yaklaşım, psikososyal destek, afetlerde koruyucu ve önleyici çalışma, kapsayıcı iletişim, mahremiyet ve etik ilkeler ele alınmıştır.

Depremden doğrudan etkilenen çalışanlar için öz bakım ve süpervizyon desteği sağlanmış; ekip içi öğrenme ve duygusal dayanıklılık güçlendirilmiştir. Veri sorumlusu ve sosyal medya desteğinin çalışmalara eklenmesi, kayıtların düzenlenmesine ve görünürlüğün artmasına katkı sunmuştur.

Afet risk yönetimi derneğin kurumsal işleyişine de dahil edilmiştir. Merkezin fiziksel güvenliği ve tahliye planları gözden geçirilmiş, iletişim zinciri oluşturulmuş ve kurumsal belgelerin güvenli yedeklenmesine yönelik adımlar atılmıştır. Afet deneyimlerinden öğrenilenlerin kurum içinde kalıcı hale gelmesi için politika ve uygulama belgeleri geliştirilmiştir.

11. Erişim ve Temel Sonuçlar

2025 yılı kayıtları, merkezin tek seferlik başvuruların ötesinde düzenli kullanılan bir alan olduğunu göstermektedir. 2024 yılında 2.502 olan toplam katılım, 2025 yılında 5.548'e ulaşmış ve yaklaşık yüzde 122 artmıştır. Bu artış, aynı kişilerin farklı zamanlarda ve farklı hizmetlerden yararlanmasını da içermektedir.

Yıl boyunca elde edilen sonuçlar aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- Kadınların psikolojik, sosyal, hukuki ve sağlık alanındaki desteklere aynı merkez üzerinden erişebilmesi kolaylaşmıştır.

- Çocuk alanının sürekliliği, bakım sorumluluğu bulunan kadınların kurslara ve destek programlarına daha düzenli katılmasını sağlamıştır.
- Engelli bireyler ve bakım verenler için haftalık, öngörülebilir ve izlenebilir bir program oluşturulmuştur.
- Okuma yazma kursları kadınların eğitim hakkına yeniden erişmesini ve bir üst eğitim kademesine geçmesini desteklemiştir.
- Mahalle gönüllüleri afet hazırlığı, iletişim, haklar ve yönlendirme mekanizmaları konusunda bilgi kazanmış; öğrendiklerini kendi mahallelerinde paylaşmıştır.
- Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla kurulan ilişki ağı, vaka yönlendirmelerinin daha hızlı ve güncel bilgiyle yapılmasını sağlamıştır.
- Merkezin engellilik ve kapsayıcılık çalışmaları yılın son 6 ayında dijital platformlarda 150.000'in üzerinde görüntüleme almıştır.

12. Geri Bildirimler Sınırlılıklar ve Gelecek Dönem

12.1 Öne Çıkan Geri Bildirimler

Kadınlar merkezin güvenli, kapsayıcı ve yargılayıcı olmayan yapısının resmi kurumlara başvurmadan önce önemli bir eşik oluşturduğunu belirtmiştir. Tekrar eden başvurular ve kadınların birbirini merkeze yönlendirmesi, kurulan güven ilişkisinin en görünür göstergelerinden biri olmuştur.

Grup çalışmaları kadınlar arasında düzenli temas ve dayanışma ilişkileri oluşturmuş; yalnızlık duygusunun azalmasına, kadınların birbirinden öğrenmesine ve sosyal yaşama katılma isteğinin artmasına katkı sunmuştur. Engelli bireylerin bakım verenleri, programların belirli gün ve saatlerde düzenli sürmesinin hem kendileri hem de bakım verdikleri kişiler açısından güven ve süreklilik yarattığını ifade etmiştir.

Mahalle çalışmalarına katılan gönüllüler, afet öncesi hazırlığın gerekliliğini ve mahallede ek desteğe ihtiyaç duyabilecek kişilerin önceden belirlenmesinin önemini daha açık gördüklerini belirtmiştir. Toplantılarda söz alma, görüş bildirme ve mahalle içinde sorumluluk üstlenme konusunda özgüvenlerinin arttığı gözlemlenmiştir.

12.2 Sınırlılıklar ve İhtiyaçlar

- Çocuk bakımı ve ulaşım güçlükleri bazı kadınların düzenli katılımını sınırlamıştır.
- Dijital okuryazarlık eksikliği, çevrimiçi başvuru ve kamu hizmetlerine erişimde güçlük yaratmaya devam etmiştir.
- Psikososyal destek ihtiyacı uzun süreli ve derinleşen bir nitelik taşımıştır.
- LGBTİ+ kişilerle güven ilişkisinin kurulması düzenli temas ve daha uzun süreli çalışma gerektirmiştir.
- Göçmen ve mülteci kadınlar ile çocukların kayıt, dil, sağlık, eğitim ve psikososyal destek ihtiyaçlarına ayrılabilen kaynak sınırlı kalmıştır.
- 15 ile 20 yaş arasındaki gençler için güvenli sosyal alan, rol model karşılaşmaları ve gelecek planlaması içeren düzenli programlara ihtiyaç olduğu görülmüştür.

12.3 Gelecek Dönem Öncelikleri

- Psikososyal destek ve vaka takibini daha uzun süreli bir program içinde sürdürmek

- Göçmen ve mülteci kadınlar ile çocuklara yönelik kayıt, haklara erişim, dil edinimi, kurum tanıtımları, sosyal uyum ve psikososyal destek çalışmalarını geliştirmek
- 15 ile 20 yaş arasındaki gençler için güvenli buluşma, öğrenme ve gelecek planlama alanları oluşturmak
- Mahalle afet planlarını yaygınlaştırmak ve gönüllü afet destek ekiplerini güçlendirmek
- Engelli bireyler ve bakım verenler için düzenli programların sürekliliğini sağlamak
- Merkezin fiziksel erişilebilirliğini, veri güvenliğini ve kurumsal arşiv sistemini geliştirmek
- Yerel kurumlar ve kadın örgütleriyle yönlendirme, savunuculuk ve bilgi paylaşımı ilişkilerini sürdürmek

13. Ortak Kullanım Alanları ve Gündelik Yaşamı Destekleyen Hizmetler

2025 yılı boyunca Samandağ Kadın Yaşam Merkezi bünyesindeki çamaşırhane, mutfak, kütüphane ve bahçe, merkeze gelen kadınların ve çocukların ortak kullanımına sunulmuştur. Deprem sonrasında geçici barınma koşullarının ve sosyal alan eksikliğinin devam ettiği Samandağ'da bu alanlar, günlük ihtiyaçların karşılanmasına, sosyal ilişkilerin sürdürülmesine ve dayanışmanın güçlenmesine katkı sağlamıştır.

Çamaşırhane hizmeti, özellikle konteynerlerde ve geçici barınma alanlarında yaşayan kadınların temizlik ve hijyen ihtiyaçlarını karşılamalarını desteklemiştir. Merkez içindeki çamaşırhanenin kullanımı ve belediyenin sanayi tipi çamaşırhanesine yapılan yönlendirmeler, sosyal hizmet uzmanının yürüttüğü ihtiyaç değerlendirmesi ve takip süreçleriyle birlikte ele alınmıştır. Çocukların merkezde uzman eşliğinde güvenle vakit geçirebilmesi, kadınların çamaşırhane hizmetinden ve diğer desteklerden yararlanmasını kolaylaştırmıştır.

Mutfak ve ikram alanı, gün içindeki çalışmalar ve buluşmalar sırasında ortak kullanımı desteklemiştir. Kadınların bir araya gelerek sohbet edebildiği, deneyimlerini paylaşabildiği bu alan, merkezde kurulan ilişkilerin sürekliliğine katkı sunmuştur. Bahçe de kadınların, çocukların, engelli bireylerin ve bakım verenlerin birlikte vakit geçirebildiği; açık hava etkinlikleri ve buluşmalar için kullanılan ortak bir alan olmuştur.

Kütüphane, okuma ve bilgiye erişimi destekleyen bir alan olarak merkezin çalışmalarını tamamlamıştır. Engelli bireylerin farklı ihtiyaçlarını gözeten erişilebilir bir kütüphane oluşturulmasına yönelik çalışmalar başlatılmış; sesli kitap, braille materyaller ve diğer erişilebilir araçların kullanımına ilişkin farkındalığın artırılması üzerinde durulmuştur.

Ortak kullanım alanları, kadınların merkezle düzenli ilişki kurmasını ve ihtiyaç duyduklarında psikososyal destek, kurs, danışmanlık ve yönlendirme hizmetlerine ulaşmasını kolaylaştırmıştır. Bu alanların kullanımı, merkezin farklı çalışmalarına katılan kişilerin günlük deneyimiyle iç içe geçtiğinden, ayrıca bir yararlanıcı toplamı olarak hesaplanmamıştır.

14. Sonuç

Samandağ Kadın Dayanışma Derneği, 2025 yılında deprem sonrası koşulların devam ettiği Samandağ'da kadınların, çocukların, engelli bireylerin ve bakım verenlerin düzenli biçimde başvurabildiği bir destek ve güçlenme alanı olarak çalışmalarını sürdürmüştür. Psikososyal destek, sosyal hizmet, eğitim, çocuk gelişimi, engellilik, hukuki danışmanlık, afet öncesinde, sırasında ve sonrasında koruyucu ve önleyici çalışmalar ve sosyal katılım çalışmalarının aynı çatı altında yürütülmesi, ihtiyaçların bütünlüklü biçimde ele alınmasını sağlamıştır.

Çamaşırhane, mutfak, kütüphane ve bahçeden oluşan ortak kullanım alanları, günlük ihtiyaçların karşılanmasını ve sosyal ilişkilerin güçlenmesini desteklemiştir. Bu alanlar, kadınların ve çocukların merkezde vakit geçirmesini, dayanışma ilişkileri kurmasını ve merkezin sunduğu diğer çalışmalara düzenli katılımını kolaylaştırmıştır.

Yıl boyunca sürdürülen çalışmalar, mahalle düzeyine yayılan faaliyetler ve kurumlarla kurulan ilişki ağı, merkezin yerelde güvenilen bir başvuru noktası olarak konumunu güçlendirmiştir. Merkezde biriken deneyim, afet sonrası hak temelli çalışmaların geliştirilmesi açısından diğer kurumlarla paylaşılabilecek bir birikim oluşturmuştur.

2025 deneyimi, afet sonrası iyileşmede günlük yaşamı destekleyen hizmetlerin, uzman desteğinin, sosyal katılımın ve haklara erişimin birlikte ele alınmasının önemini göstermiştir. SKDD, yerel bilgiye ve dayanışmaya dayanan bu çalışma biçimini koruyarak değişen ihtiyaçlara göre geliştirmeyi ve Samandağ'da kadınların ve farklı grupların haklara erişimini desteklemeyi sürdürecektir.

Ek: 2025 Yılı Seçilmiş Faaliyet Takvimi

Dönem	Başlıca çalışmalar
Ocak	Erişilebilirlik düzenlemeleri; ekip oryantasyonu; engellilik gruplarının planlanması
Şubat	İŞKAD VEFA Turizmi ziyareti; kadın üretici stantları; psikososyal ve çocuk çalışmaları
Mart	Afet hazırlığı projesinin başlaması; belediye görüşmesi; ekip oryantasyonu; muhtar görüşme formu
Nisan	27 muhtarla saha görüşmesi; afetlerde sosyal hizmet eğitimi; ekip süpervizyonu
Mayıs	Muhtarlar ve gönüllülerle proje tanıtımı; mahalle gönüllü ekiplerinin oluşturulması
Haziran	Toplumsal cinsiyet; etkili iletişim; mahalle riskleri; muhtarlık ve yerel yönetim rolleri
Temmuz	İlk yardım; kadın sağlığı; kadına yönelik şiddet ve KADES; Nar Taneleri Korosu
Ağustos	Yönlendirme; afetlerde haklar; psikolojik ilk yardım; çocuk ihmali ve çocuk yaşta evlilik
Eylül	Eğitici eğitimi; Cumhuriyet Mahallesi buluşması; bireysel hukuki danışmanlık
Ekim	4 mahalle buluşması; afetlerde haklar eğitimi; bireysel hukuki danışmanlık
Kasım	Kuşalanı buluşması; afet kılavuzu; aile ve mahalle afet planları; süpervizyon
Aralık	Kamu ve sivil toplum toplantısı; yayın dağıtımı; hukuki danışmanlık; yıllık değerlendirme